

RAPORT PODSUMOWUJĄCY SESJĘ PLENARNĄ KONWENTU EUROPEJSKIEGO BRUKSELA, 7-8 LISTOPADA 2002 R.

Sekretariat Konwentu, Bruksela, 13 listopada 2002 r.

I. OTWARCIE SESJI

1. Koordynacja polityki gospodarczej

- a) *Debata na temat raportu 6. Grupy Roboczej kierowanej przez Klause Hänscha (dokument CONV 357/02)*

Otwierając dyskusję, przewodniczący pogratulował Klausowi Hänschowi oraz wszystkim członkom jego grupy raportu, który przedłożyli Konwentowi. Przypomniał, że prace Grupy Roboczej ds. Zarządzania Gospodarką nie były łatwym przedsięwzięciem, ponieważ dyskusja o zarządzaniu gospodarką bardzo szybko powadziła do dyskusji na temat konkretnych polityk. Przewodniczący stwierdził, iż wprawdzie grupie roboczej udało się w wielu punktach dojść do konkluzji, to raport pozostawia wiele pytań, nad które Konwent będzie musiał odpowiedzieć.

Przewodniczący przypomniał o celu debaty – nie było nim dyskutowanie o kierunku rozwoju polityki gospodarczej UE, jak chcieliby niektórzy, lecz określenie ram instytucjonalnych pozwalających Unii na prowadzenie efektywnej polityki, niezależnie od jej kierunku.

- (i) *Raport grupy roboczej*

Klaus Hänsch przedstawił następująco wnioski raportu grupy roboczej:

Osiągnięto porozumienie w sprawie utrzymania podziału kompetencji w dziedzinie polityki gospodarczej i pieniężnej między Unią a państwami członkowskimi. Kompetencje dotyczące polityki pieniężnej w strefie euro pozostałyby przy Unii i byłyby realizowane przez [Europejski] Bank Centralny, natomiast państwa członkowskie zachowałyby kompetencje w sferze polityki gospodarczej.

Co się tyczy polityki monetarnej, osiągnięto porozumienie w sprawie utrzymania niezależności Banku Centralnego od wpływów politycznych oraz utrzymania zarówno jego struktury, jak i mandatu, a priorytetowym zadaniem nadal pozostałaby stabilizacja cen. Jednakże niektórzy członkowie opowiadali się za większą przejrzystością Banku Centralnego i chcieli poszerzenia jego mandatu o wzrost gospodarczy i zatrudnienie.

Jeśli zaś chodzi o poprawę koordynacji polityki gospodarczej, społecznej, fiskalnej i zatrudnienia, Klaus Hänsch wskazał na cztery istniejące instrumenty: Ogólne wytyczne polityki gospodarczej (OWPG), Pakt na rzecz stabilności i wzrostu, otwartą metodę koordynacji oraz harmonizację podatków.

Członkowie grupy byli zgodni co do [potrzeby] wzmocnienia i poprawy koordynacji. Jednakże nie było jednomyślności w kwestii roli Komisji we wzmocnieniu owej koordynacji. Szczególnie delikatną dziedziną okazała się kwestia

* Tekst niniejszego dokumentu w języku angielskim można znaleźć pod adresem internetowym: <http://register.consilium.eu.int/pdf/en/02/cv00/00400en2.pdf>

podatków. Chociaż większość członków chciałaby, aby Rada podejmowała decyzje legislacyjne kwalifikowaną większością głosów, w ramach procedury współdecydowania, w takich kwestiach jak: podatki pośrednie, podatki od osób prawnych, opodatkowanie energii i środowiska, inni byli przeciwni jakimkolwiek głosowaniu większościowemu w tych dziedzinach.

Grupa robocza stwierdziła, iż Grupa Euro jest bardzo ważna jako nieformalne forum dyskusyjne państw członkowskich strefy euro, i w związku z tym pragnie utrzymania jej nieformalnego charakteru. Jeśli chodzi o formalne decyzje dotyczące strefy euro, pewna liczba członków grupy była zdania, iż powinny być one podejmowane przez Radę ECOFIN skupiającą jedynie państwa członkowskie strefy euro.

Grupa robocza wyraziła opinię, iż należy poprawić efektywność zewnętrznej reprezentacji euro na arenie międzynarodowej. Podczas gdy część grupy roboczej uważała, iż przewodniczący Grupy Euro powinien nadal wykonywać to zadanie, inni byli zdania, by na mocy odpowiedniej klauzuli zawartej w traktacie przekazać tę rolę Komisji, podobnie jak się to dzieje w sferze handlowej.

Zdania były bardzo podzielone w sprawie propozycji nowej redakcji artykułów 2, 3 i 4 TWE oraz artykułu 2 TUE. Zderzyły się tu różne koncepcje polityczne: niektórzy opowiadali się za wprowadzeniem odniesienia do pełnego zatrudnienia, spójności społecznej i terytorialnej oraz społecznej gospodarki rynkowej, inni kładli akcent na zrównoważony wzrost i konkurencyjność. Klaus Hänsch wyraził życzenie, aby sesja plenarna zajęła się tą kwestią, bo przekroczyła ona sferę kompetencji grupy roboczej.

(ii) *Debata plenarna - wnioski*

W debacie plenarnej potwierdzono porozumienie osiągnięte w ramach grupy roboczej, dotyczące obecnego podziału kompetencji między Unią a państwami członkowskimi w kwestiach polityki gospodarczej i monetarnej.

Tym samym:

- kompetencje w dziedzinie polityki pieniężnej w ramach strefy euro ma Unia;
- kompetencje w dziedzinie polityki gospodarczej pozostają w rękach państw członkowskich.

Podobnie zarysowała się zgoda co do potrzeby włączenia do nowego traktatu konstytucyjnego celów gospodarczych i społecznych. Przewodniczący oświadczył, iż biorąc pod uwagę wyniki debaty, Prezydium zajmie się w odpowiednim czasie analizą możliwych sformułowań odnoszących się zarówno do aspektów gospodarczych, jak i społecznych. W styczniu lub w lutym Prezydium przedstawi na sesji plenarnej swoje projekty dotyczące treści artykułów odnoszących się do wartości i celów Unii, które zostałyby zapisane w początkowych tytułach traktatu konstytucyjnego.

Wielu dyskutantów opowiadało się za poprawą koordynacji narodowych polityk gospodarczych. Zdaniem niektórych oznaczałoby to przyznanie większej roli Komisji.

Osiągnięto porozumienie co do tego, by Komisja mogła wysyłać wstępne ostrzeżenie w sprawie wdrażania Ogólnych wytycznych polityki gospodarczej (OWPG) bezpośrednio do państwa członkowskiego, którego ono dotyczy. Niektórzy członkowie popierali również sugestię, aby to Rada podejmowała decyzję na podstawie propozycji Komisji, a z głosowania wyłączone byłoby państwo członkowskie, którego sprawa dotyczy.

W odniesieniu do Paktu na rzecz stabilności [i wzrostu] przeważało przekonanie, iż powinien on zostać utrzymany, ale ponieważ jest on „instrumentem politycznym”, to nie powinien się znaleźć w traktacie. Przewodniczący wskazał jednak na jego zasadniczy charakter w obszarze stabilizacji budżetowej i koordynacji polityk gospodarczych.

Co się tyczy procedury w sprawie nadmiernego deficytu, wielu członków Konwentu wyraziło życzenie, aby Komisja mogła wysyłać pierwsze ostrzeżenie do państwa członkowskiego, któremu zagraża nadmierny deficyt. Co do kolejnych faz, to niektórzy członkowie popierali pomysł, aby Rada podejmowała decyzję większością głosów, na podstawie propozycji Komisji, oczywiście z wyłączeniem państwa członkowskiego, którego sprawa dotyczy. Mimo to niektórzy sprzeciwiali się tej idei; Prezydium będzie musiało kontynuować rozmowy na ten temat.

Jeśli chodzi o podatki, nikt nie kwestionował kompetencji fiskalnych, o których mowa w artykułach 93, 94 i 175 traktatu. W kwestii samych procedur wielu członków opowiedziało się za zmianami proceduralnymi, które by umożliwiły postęp w dziedzinie polityki fiskalnej, mający na celu zapewnienie właściwego funkcjonowania wspólnego rynku, poprzez włączenie do traktatu konstytucyjnego listy środków, co do których stosowane byłoby w Radzie głosowanie większością kwalifikowaną.

Z drugiej strony ci członkowie Konwentu, którzy chcą utrzymania jednomyślności w sferze polityki fiskalnej, gwałtownie oponowali. Przewodniczący stwierdził, iż kwestia ta będzie przedmiotem dalszych propozycji przedkładanych Konwentowi.

W przypadku otwartej metody koordynacji było wiele głosów za włączeniem jej do traktatu, łącznie z zapisami dotyczącymi roli Parlamentu Europejskiego i Komisji. Prezydium podejmie decyzję, w jaki sposób włączyć otwartą metodę koordynacji do traktatu konstytucyjnego, biorąc pod uwagę zgłoszone zastrzeżenia oraz raport Grupy kierowanej przez Giuliana Amato, która przedstawi swoje zalecenia na następnej sesji plenarnej.

Wielu członków Konwentu podkreślało trudności, z jakimi przyjdzie zmierzyć się Grupie Euro po rozszerzeniu. Nie osiągnięto zgody co do nadania Grupie Euro formalnego charakteru. Przewodniczący stwierdził, że Prezydium rozważy tę kwestię. Jeśli chodzi o decyzje dotyczące strefy euro, niektórzy opowiadali się za tym, aby były one podejmowane przez Radę ECOFIN, skupiającą jedynie państwa strefy euro, inni zaś byli zwolennikami stosowania metody wzmocnionej współpracy.

Wielu dyskutantów opowiedziało się za wzmocnieniem roli partnerów społecznych.

Grupa robocza nie zaproponowała konkretnych rozwiązań, ale pojawiła się wyraźna tendencja na rzecz jednolitej reprezentacji strefy euro na poziomie międzynarodowym, mimo iż znaczna liczba państw członkowskich nie będzie częścią tej strefy, przynajmniej w najbliższej przyszłości. Zgłoszono kilka sugestii. Przewodniczący zaproponował, aby rozpatrzyła je Grupa Robocza 7 pod kierownictwem wiceprzewodniczącego Jeana-Luca Dehaene'a i włączyła je do swojego raportu.

- b) *Debata na temat „Europy społecznej”*
(dokumenty CONV 300/02 + COR 2 i CONV 347/02)

Na początku debaty przewodniczący przypomniał o prośbie kilku członków Konwentu, popartej przez innych, w sprawie przeprowadzenia podczas sesji plenarnej debaty na temat kwestii społecznych. Jest to problem dużej rangi, a obywatele Europy przywiązują do niego znaczną wagę. Ponieważ zadaniem Konwentu jest omówienie kwestii o charakterze strukturalnym, debata powinna się koncentrować na możliwych zmianach w istniejących zapisach traktatowych.

Znaczna liczba osób występujących w tej sprawie podkreślała znaczenie tej kwestii w przyszłym traktacie konstytucyjnym. Byłoby niezrozumiałe, gdyby traktat nie uwzględniał żadnych kwestii społecznych; powinien bowiem przewidzieć utworzenie europejskiej wspólnoty społecznej, gdyż wspólny rynek nie jest celem samym w sobie.

Niektórzy mówcy wskazali pewne specyficzne elementy, do których traktat powinien się odwoływać. Dotyczą one podstawowych praw społecznych, opieki społecznej, pełnego zatrudnienia, równości płci oraz potrzeby ochrony usług w interesie ogółu (*services of general interest*).

Wielu mówców zaapelowało o zastosowanie właściwych instrumentów niezbędnych do realizacji celów społecznych Unii. Dla jednych oznaczało to poszerzenie istniejących kompetencji Unii w sferze społecznej. Ważne jest na przykład, aby podejście do kwestii zatrudnienia było poparte zapisami umożliwiającymi stosowanie odpowiedniego ustawodawstwa w tej dziedzinie. Wskazano też na potrzebę wprowadzenia właściwych instrumentów w celu lepszej koordynacji tych obszarów polityki społecznej, które pozostają w domenie państw członkowskich. Dla innych oznaczało to wprowadzenie otwartej metody koordynacji do traktatu. Niektórzy byli zdania, że traktat powinien uznać szersze stosowanie polityki społecznej poprzez wprowadzenie klauzuli horyzontalnej. Wyrażono też opinię, iż głosowanie większością kwalifikowaną powinno być zasadą obowiązującą we wszystkich kwestiach związanych z decyzjami w sferze społecznej.

Zwracano też uwagę na znaczenie przyznania odpowiedniej roli partnerom społecznym; ta kwestia powinna zostać wyraźniej ujęta w nowym traktacie. Niektórzy wspomnieli też o znaczeniu szerszych konsultacji ze społeczeństwem obywatelskim.

Większość mówców zaapelowała o stworzenie grupy roboczej Konwentu do spraw społecznych.

Jeden z mówców stwierdził, iż utworzenie jednolitego modelu Europy społecznej jest niemożliwe. Polityka społeczna jest przede wszystkim sprawą poszczególnych państw członkowskich i taką powinna pozostać. Dlatego nie należy poszerzać kompetencji w tej dziedzinie.

Podsumowując, przewodniczący stwierdził, że Europa jest czymś więcej niż tylko wspólnym rynkiem i że powinno to znaleźć wyraz nie tylko w ogólnych celach Unii, ale również w jej polityce. Jest jednak jasne, że UE musi zachować swoją konkurencyjność wobec pozostałego świata. Te dwa elementy pojawiły się w pracach Grupy Roboczej ds. Zarządzania Gospodarką i będą musiały znaleźć odzwierciedlenie w traktacie konstytucyjnym.

W przypadku kompetencji pojawiły się różne punkty widzenia, ale część członków wezwała do poszerzenia zakresu istniejących kompetencji. Były nawet sugestie, iż należy włączyć klauzule horyzontalne odnoszące się do innych polityk. Zarysowało się znaczne poparcie dla zapewnienia właściwej roli partnerom społecznym. Przewodniczący zauważył, iż wykrystalizował się pomysł utworzenia

Grupy Roboczej ds. Europy społecznej. Będzie ona pracowała według zwyczajowych procedur, a rezultaty tej debaty plenarnej zostaną uwzględnione w przygotowywaniu mandatu dla tej grupy.

2. Raport Giuliana Amato na temat postępów prac 9. Grupy Roboczej, do spraw uproszczenia instrumentów i procedur

3. Raport Johna Brutona na temat postępów prac 10. Grupy Roboczej, do spraw bezpieczeństwa i sprawiedliwości

Konwent wysłuchał opinii na temat prac każdej z tych dwóch grup roboczych; swoje raporty przedstawią one na następnym spotkaniu (5-6 grudnia).

Piątek, 8 listopada

4. Kontynuacja debaty na temat wstępnego projektu traktatu konstytucyjnego (dokument CONV 369/02)

Porozumienie, które zaczęło się rysować na poprzedniej sesji plenarnej w sprawie konstytucyjnego charakteru traktatu i jego struktury, zostało zaakceptowane przez wszystkich mówców.

Przedstawiono również bardziej szczegółowe opinie:

- niektórzy członkowie podkreślali, iż celem Konwentu powinno być opracowanie całego traktatu, łącznie z częścią drugą, i przedłożenie kompletnej wersji Konferencji Międzyrządowej (IGC);
- Unia powinna być definiowana nie tylko jako unia państw, ale także jako unia obywateli;
- niektórzy członkowie podkreślili znaczenie szybkiego wyjaśnienia architektury instytucjonalnej: instytucjonalny trójkąt powinien zostać wzmocniony; sugerowano, iż nowe ustalenia dotyczące wyboru przewodniczącego Komisji mogą ułatwić osiągnięcie porozumienia w sprawie wyboru prezydenta Rady Europejskiej;
- w kwestii Kongresu Narodów Europy sugerowano, aby nie figurował on wśród „instytucji”, lecz w innym miejscu traktatu jako forum, którego celem ma być zwiększenie partycypacji demokratycznej w życiu europejskim.

Proponowano ponadto, aby:

- włączyć zapisy dotyczące konkurencji do tytułu odnoszącego się do rynku wewnętrznego;
- wyraźnie wspomnieć o roli regionów;
- włączyć dialog społeczny do pierwszej części traktatu;
- położyć większy nacisk na wymagania dotyczące przejrzystości;
- wzmocnić zapisy dotyczące dobrej administracji.

Niektórzy członkowie wyrazili sceptycyzm wobec pomysłu opracowania oddzielnego tytułu dotyczącego obrony.

Przewodniczący stwierdził, iż projekt struktury traktatu został pozytywnie zaakceptowany, a inne kwestie dotyczące treści i ulokowania szczegółowych zapisów będą ponownie przeanalizowane w trakcie dyskusji o tekstach, które Prezydium przedłoży Konwentowi na początku 2003 r., i które będą uwzględniać wnioski z debat plenarnych.

5. Kompetencje komplementarne

- debata na temat raportu 5. Grupy Roboczej pod przewodnictwem Henninga Christophersena (dokument CONV 375/02)

Przed zaprezentowaniem wniosków tej grupy roboczej (dokument CONV 375/02) Henning Christophersen wyjaśnił wiele przedstawionych mu kwestii. Stwierdził, iż głównym celem prac grupy było wyjaśnienie zakresu odpowiedzialności państw członkowskich i Unii; grupa zaś nie zamierzała doprowadzić do renacjonalizacji polityk wspólnotowych, ani zakwestionować uprawnień legislacyjnych Parlamentu Europejskiego. Propozycja grupy w sprawie zmiany nazwy na „działania wspierające” (*supporting measures*) nie przesądza o ważności danych dziedzin polityki.

i) Raport grupy roboczej

Henning Christophersen zwrócił uwagę na następujące punkty raportu:

- Jednym z głównych zaleceń grupy jest włączenie do pierwszej części traktatu oddzielnego jednolitego tytułu dotyczącego kompetencji. Powinien on zawierać zwięzły opis kompetencji (kwestia ta wywołała pewne zastrzeżenia wśród członków grupy), definicję rodzajów kompetencji oraz zasady dotyczące realizacji kompetencji Unii.
- Co się tyczy samej definicji komplementarnych kompetencji, konkluzja grupy, że „ustawodawstwo Unii (rozporządzenia i dyrektywy)... nie może być traktowane jako działania wspierające” nie oznacza ani przesądzenia definicji tego, co podlega sferze „ustawodawczej” Unii, co należy do zadań grupy roboczej pod przewodnictwem Giuliana Amato, ani zakwestionowania udziału Parlamentu Europejskiego w ramach procedury współdecydowania w procesie decyzyjnym w danych dziedzinach.

Podkreślono, używając terminologii obecnego traktatu, iż działania wspierające dotyczą dziedzin, w których państwa członkowskie nie przekazały Unii kompetencji ustawodawczych i w tych obszarach Unia może tylko podejmować działania uzupełniające lub wspierające w stosunku do działań państw, ale które w żadnym przypadku i w żaden sposób nie mogą harmonizować, zamieniać, poprawiać lub istotnie wpływać na ustawodawstwo państw członkowskich.

- Grupa opracowała listę zasad dotyczących sposobu realizacji kompetencji Unii. Henning Christophersen zwrócił uwagę na wyważony charakter tej listy. Znalazły się na niej: zasada przyznanych uprawnień, proporcjonalności, prymatu prawa wspólnotowego, wdrażania na poziomie narodowym, solidarności, wspólnego interesu oraz poszanowania tożsamości narodowej.
- Zaproponowane przez grupę sformułowania odnoszące się do zasady przyznanych uprawnień (stwierdzającej, że kompetencje nieprzyznane Unii pozostają przy państwach członkowskich) oraz do zasady poszanowania tożsamości narodowej (zawierającej listę przykładów) nie miały na celu zmiany zakresu obowiązywania tych zasad, ale służyły jedynie przedstawieniu obywatelom tych zasad w bardziej zrozumiałym sposobie.
- Jeśli chodzi o nakładanie się kompetencji funkcjonalnych (na przykład wspólny rynek) i kompetencji obowiązujących w specyficznych obszarach, w szczególności w tych, w których mają zastosowanie działania wspierające, grupa zaproponowała wpisanie do traktatu zasad z prawa zwyczajowego. „Centrum grawitacji” (tj. podstawowe cele, treść i zamierzony efekt) danej propozycji powinno wyznaczać wybór odpowiedniej podstawy prawnej w traktacie.

- Należy zachować art. 308 jako „klauzulę bezpieczeństwa”. Henning Christophersen zwrócił uwagę na fakt, iż mechanizmy utrudniające dostęp do tej klauzuli zostały zrównoważone zarówno przez propozycję utworzenia nowych specyficznych podstaw prawnych w dziedzinach, w których art. 308 był systematycznie stosowany, jak i przez propozycję poszerzenia zakresu jego działania poza rynek wewnętrzny, tak by obejmował on wszystkie cele Unii.

(ii) *Debata – wnioski*

Następnie podczas debaty wielu członków Konwentu zgłosiło listę problemów wynikających z zapisów w raporcie grupy.

Wielu uważało, iż zaproponowana zmiana nazwy na „działania wspierające” jest myląca, ponieważ nie wyjaśnia, iż odnosi się to do „obszarów”, w których Unia jest upoważniona do działania.

Niektórzy członkowie Konwentu wyrazili sprzeciw wobec propozycji przeformułowania wyrażenia „coraz bliższa Unia” (art. 1 TUE), mającej na celu uniknięcie wrażenia, że przyszły transfer kompetencji jest dla Unii celem samym w sobie. Inni stwierdzili, iż problem ten jest wynikiem błędnej interpretacji, gdyż artykuł ten odnosi się do unii narodów i dlatego nie ma żadnego wpływu na kompetencje. W odpowiedzi Henning Christophersen podkreślił, iż zalecenie to nie powinno być postrzegane jako próba ograniczenia politycznego zasięgu tego artykułu. Wprost przeciwnie, mimo że grupa nie doszła do porozumienia w kwestii alternatywnego sformułowania, przeanalizowała ona wiele możliwości, z których wszystkie wyrażały to samo przywiązanie do unii między narodami. Wskazał on, iż poprawki do tego artykułu były również sugerowane przez europejskie grupy polityczne w ich stanowiskach przedstawionych Konwentowi.

Nikt nie kwestionował rekomendacji zalecającej włączenie do traktatu konstytucyjnego oddzielnego tytułu dotyczącego wszystkich kwestii związanych z kompetencjami, łącznie z definicją kategorii kompetencji i zasad związanych z wykonywaniem przez Unię tych kompetencji.

Wielu członków Konwentu wyraziło jednak sprzeciw wobec propozycji wpisania do traktatu konstytucyjnego „podstawowej delimitacji kompetencji Unii”, ponieważ ich zdaniem jest to próba ponownego włączenia do agendy odrzuconego już przez Konwent katalogu kompetencji.

Zdecydowana większość nie zgodziła się z zaproponowanym przez grupę zakazem używania instrumentów ustawodawczych w kontekście kompetencji komplementarnych. Niektórzy z mówców uważali, iż taki zakaz mógłby natychmiast postawić pod znakiem zapytania ustawodawcze uprawnienia Parlamentu Europejskiego w ramach procedury współdecydowania w omawianych dziedzinach. Duża liczba członków Konwentu była zdania, iż należy odrzucić pomysł powiązania rodzajów kompetencji z instrumentami. Jednakże żaden z mówców nie kwestionował faktu, że zakaz harmonizacji ustawodawstwa narodowego dotyczy prawie wszystkich rozważanych obszarów.

Wielu członków sprzeciwiało się włączeniu do listy dziedzin, określonych w raporcie jako dziedziny kompetencji komplementarnych, takich polityk, jak polityka społeczna czy w sferze badań naukowych.

Również klauzula w sprawie poszanowania tożsamości narodowej spotkała się z zastrzeżeniami wielu osób zabierających głos. Niektórzy byli zdania, iż jest to

próba powrotu do pomysłu opracowania listy kompetencji państw członkowskich, co już zdecydowanie zostało odrzucone przez Konwent, i opowiadali się za bardziej ogólnym sformułowaniem art. 6 (3) TUE. Henning Christophersen wskazał, iż w ostatecznej wersji raportu grupa zamieściła przed listą przykładów sformułowania „między innymi”, aby podkreślić jej indykatywny i niewyczerpujący charakter. Grupie chodziło o klarowny zapis zasady oraz niedopuszczenie do traktowania listy przykładów jako katalogu kompetencji państw członkowskich.

W kwestii art. 308 osiągnięto porozumienie co do potrzeby utrzymania „klauzuli elastyczności” wraz ze ścisłymi procedurami decyzyjnymi, w szczególności głosowaniem jednomyślnym w Radzie. Członkowie Konwentu byli bardziej krytycznie nastawieni wobec mechanizmu bezpieczeństwa w przypadku tej „klauzuli elastyczności”. Wielu nie zgadzało się zarówno z możliwością orzeczeń wstępnych, jak i z zerwaniem z paralelizmem form, umożliwiającym, iż akt przyjęty jednogłośnie może być wycofany na mocy głosowania większością kwalifikowaną. Jak zauważył Henning Christophersen, istnieje wyraźna preferencja dla idei kontroli politycznej zarówno przez Parlament Europejski – poprzez zgodę wymaganą w ramach procedury współdecydowania, jak i przez parlamenty narodowe – poprzez system wczesnego ostrzegania zaproponowany przez Grupę Roboczą ds. subsydiarności.

Zamykając debatę Jean-Luc Dehaene, który wtedy jej przewodniczył, stwierdził, że większość członków Konwentu nie godzi się z linią zawartą w raporcie i w najbliższym czasie Prezydium będzie rozpatrywało tę kwestię, uwzględniając różne punkty, które się pojawiły w czasie dyskusji.

6. Czas pytań

Ten punkt agendy został opuszczony ze względu na brak czasu.

II. NASTĘPNA SESJA KONWENTU

Przewodniczący ogłosił, iż następne spotkanie Konwentu odbędzie się 5 grudnia o godz. 15.00 i 6 grudnia o godz. 9.30. Będzie ono głównie poświęcone omówieniu raportów Grupy Roboczej ds. uproszczenia procedur legislacyjnych i instrumentów oraz Grupy Roboczej ds. bezpieczeństwa i sprawiedliwości.